Dosarul nr.3-3418/2021
2-21188329-12-3-22122021-1

**H O T Ă R Â R E**
**În numele Legii**

11.03.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Primăria s.Dancu împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat privind anularea actului administrativ defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă,

**c o n s t a t ă:**

**Argumentele participanților la proces:**

**Reclamantă – Primăria s.Dancu,** prin avocatului Frumosu Nicolae, la data de 22 decembrie 2021, s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva IInspecției financiare privind anularea integrală a prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare efectuate la Primăria satului Dancu, r-nul Hâncești ***** din 04.10.2021 și anularea deciziei de soluționare cererii prealabile***** din 19.12.2021.

În argumentarea acțiunii înaintate, reclamanta Primăria s.Dancu a menționat că, în fapt, conform Programului de activitate pentru semestrul II al anului 2021, Inspecția Financiară a efectuat o inspectare financiară complexă la Primăria satului Dancu, raionul Hâncești. Inspectarea a cuprins perioada 01.01.2016 – 01.07.2021. În consecință, autoritatea publică cu funcții de control a emis Prescripția ***** din 04.10.2021, privind lichidarea iregularităților constatate în urma inspectării financiare efectuate la Primăria satului Dancu, raionul Hâncești (în continuare „Prescripție").

Nefiind de acord cu prescripția emisă, Primăria s.Dancu a contestat-o cu cerere prealabilă, solicitând anularea integrală a acesteia. Drept răspuns, autoritatea publică pârâtă a respins cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă. Primăria s.Dancu a recepționat răspunsul Inspecției financiare la cererea prealabilă în data de 23.11.2021.

În corespundere cu art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În continuare, art.206 alin.(1) lit.a) din același act normativ reglementează, că o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: lit.a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Prin urmare, nu se exprimă acordul cu Prescripția Inspecției Financiare ***** din 04.10.2021, aceasta fiind considerată nelegală în fond și emisă cu încălcarea procedurii, din următoarele considerente:

*Încălcarea termenului de finalizare a procedurii administrative*: În conformitate cu art.6 alin.(1) Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Din interpretarea articolului citat, rezultă cu certitudine că prescripția contestată, care este un act administrativ individual, a fost emisă în cadrul unei proceduri administrative de efectuare a controlului financiar. În consecință, procedura respectiva, urma a fi efectuată, inclusiv conform prevederilor Cărții a doua din Codul administrativ, în măsura în care prevederile codului nu contravin cu cele prevăzute de legile speciale.

Precizează că art.60 alin.(1) Cod administrativ statuează că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Alin.(5) din același articol stabilește, că în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

Indică că art.60 alin.(4) Cod administrativ stabilește că prelungirea termenului general nu produce efecte dacă aceasta nu a fost comunicată, împreună cu motivele prelungirii, participanților la procedura administrativă. La acest capitol menționează că materialele dosarului administrativ nu conțin dovezi ale prelungirii termenului general al procedurii administrative, prin urmare, în speță, pârâtul urma să emită actul administrativ contestat în condiții generale.

Din materialele dosarului administrativ rezultă că procedura de inspectare financiară, efectuată la Primăria s.Dancu, a fost demarată ca urmare a adresării parvenite de la Procuratura Hâncești. Adresare datată cu 19.03.2021, a fost recepționată de către Inspecției financiare la 29.03.2021. Respectiv, procedura administrativă, care se finalizează cu emiterea unei prescripții, urma să dureze până în data de 28.04.2021. Cu toate acestea, în speță procedura administrativă s-a finalizat la data de 04.10.2021. Mai mult decât atât, chiar dacă am calcula termenul procedurii administrative începând cu data de când în mod efectiv au început lucrările de inspectare, adică data de 17.08.2021, atunci și în acest caz, termenul procedurii administrative este încălcat, or, actul administrativ contestat urma a fi adoptat la data de 16.09.2021.

*Ilegalitatea inițierii controlului financiar:* Conform pct.5 subpct.3) lit.a) din Hotărârea Guvernului *****/2010 privind organizarea activității de inspectare financiară, inspectarea financiară se desfășoară: a) conform programului de activitate elaborat pe tematici propuse de autoritățile publice și incluse în baza evaluării riscurilor, coordonate cu Ministerul Finanțelor. În continuare, pct.7 subpct.1) lit.e) din același act normativ statuează că, în cadrul exercitării funcțiilor sale Inspecția financiară: e) elaborează programul de activitate, care se coordonează cu Ministerul Finanțelor și se aprobă de Consiliul coordonator al Inspecției financiare. În acest context, menționează că Programul de activitate pentru semestrul II al anului 2021, care include și desfășurarea inspectării financiare complexe în cadrul Primăriei satului Dancu, nu fost aprobat de către Consiliul coordonator al Inspecției financiare, ci doar de către directorul acestei instituții. La fel, indică că acesta nici nu a fost coordonat cu Ministerul Finanțelor. Astfel, invocă reclamanta un viciu care afectează inițierea controlului financiar efectuat, ceea ce conduce la

ilegalitatea întregii proceduri administrative și a actului administrativ individual emis în cadrul acestei proceduri.

*Depășirea limitelor de efectuare a controlului*: După cum sa menționat anterior, controlul financiar în cadrul Primăriei s.Dancu s-a desfășurat la solicitarea Procuraturii raionului Hâncești, în baza ordonanței privind dispunerea efectuării inspectării financiare din 18.03.2021. Conform pct.5 subpct.3) lit.c) din Hotărârea Guvernului nr. 1026/2010 privind organizarea activității de inspectare financiară, în cazul în care controlul financiar se desfășoară la solicitarea organelor de drept, acesta trebuie să se efectueze conform tematicii prevăzute în ordonanța Procuraturii raionului Hâncești. Din partea dispozitivă a ordonanței din 18.03.2021, rezultă că inspectarea financiară, solicitată de către Procuratura raionului Hâncești, urma să se refere doar la gestionarea mijloacelor bugetare și a patrimoniului public, precum și la inspectarea operațiunilor și tranzacțiilor privind respectarea cadrului normativ în domeniul bugetar și economico-financiar (pct.1 și 2 din ordonanță). Cu toate acestea, Inspecția financiară a desfășurat un control financiar complex, fiind depășită astfel tematica indicată în ordonanța procuraturii. O dovadă în plus a acestui fapt, se regăsește în conținutul Programului de control, aprobat la data de 16.08.2021, de către șeful Direcției inspectare financiară a unităților administrativ-teritoriale de nivelul I Centru. Astfel, că pe lângă verificarea unor aspecte invocate în solicitarea Procuraturii raionului Hâncești (pct.15 din Program), Inspecția financiară a mai efectuat controlul și altor 14 aspecte, cum ar fi: Verificarea executării prescripțiilor înaintate în rezultatul inspectării precedente; Executarea bugetului la venituri și cheltuieli; Operațiunile de casă și bancare etc. La fel, precizează că Inspecția financiară a depășit și limitele temporale de efectuare a controlului. Mai exact, Procuratura raionului Hâncești a solicitat efectuarea inspectării financiare pentru perioada 2016-2020, în schimb pârâtul a supus controlului perioada 2016-2021.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu art.art.211, 212, 206 alin.(1) lit.a), 224 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, solicită admiterea cererii de chemare în judecată.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentatul reclamantei, avocatul Nicolae Frumosu, împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA ***** din 10.12.2021 a susținut acțiunea depusă în sensul formulat, reiterându-și argumentele expuse în scris.

**Pârâtul – Inspectoratul control financiar de stat**(anterior, Inspecția financiară), în referința prezentată instanței la 01 februarie 2022 (f.d.46-54), autoritatea publică pârâtă a menționat că, Inspecția financiară a examinat cererea de chemare în judecată înaintată de către Primăria ***** Hîncești privind anularea Prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Primăria ***** Hîncești ***** din 04.10.2021 și a deciziei de soluționare a cererii prealabile *****din 19.11.2021.

Prin cererea de chemare în judecată înaintată, reclamantul, susține precum că la emiterea acestora (a Prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Primăria ***** Hîncești, ***** din 04.10.21 și a deciziei de soluționare a cererii prealabile *****din 19.11.2021), a fost încălcat termenul de finalizare a procedurii administrative, inspectarea a fost demarată ca urmare a adresării Procuraturii Hîncești și programul de activitate nu a fost coordonat cu Ministerul Finanțelor, prin ce inspectarea a fost efectuată cu depășirea limitelor efectuării acesteia, cerere pe care o respinge pârâta.

Inspecția financiară, conform prevederilor art.art.2 alin.(2) 3, 7, 8, 53, 54 din Codul administrativ, în calitate de autoritate publică, a acționat, în cadrul efectuării inspectării financiare complexe efectuate la Primăria ***** Hîncești, potrivit competenței, în vederea realizării sarcinilor atribuite de actele normative.

Indică pârâta că, conform art.78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale***** din 25.07.2014 și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului privind organizarea activității de inspectare financiară ***** din 02.11.2010, Inspecția financiară, potrivit competenței ce-i revine, verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative și analize documentare efectuate în baza informațiilor privind eventuale încălcări ale cadrului normativ sau fraude în gestionarea și utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public.

Inspectarea financiară complexă la Primăria ***** Hîncești, pentru perioada de activitate 01.01.2016 - 01.07.2021, a fost efectuată conform Programului de activitate pentru sem.II al anului 2021, în temeiul documentelor primare și registrelor contabile prezentate benevol de către instituția supusă verificării, în rezultatul căreia au fost stabilite iregularități asupra modului de gestionare a patrimoniului public, și anume: -contrar prevederilor Legii privind finanțele publice și responsabilității bugetar fiscale***** din 25.07.2014, factorii de decizie ai primăriei n-au asigurat lichidarea integrală a iregularităților constatate în cadrul inspectării precedente, astfel nefiind încasate mijloace financiare în sumă de 18,0 mii lei; - contrar prevederilor art.25 din Legea privind calitatea în construcție ***** din 02.02.1996, art.6, 13, 17, 19 și 42 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Regulamentul cu privire la achizițiile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.665 din 27.05.2016 și Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.285 din 23.05.1996, în lipsa documentelor confirmative, Primăria a transferat mijloace financiare în sumă de 18,9 mii lei, precum că, au fost executate lucrări de supraveghere tehnică, în lipsa înregistrării lucrărilor de reparație ce ar necesita supraveghere tehnică.

Au fost constatate încălcări și asupra modului de calcul și achitare a salariului angajaților, astfel, fiind admise cheltuieli neîntemeiate în sumă totală de 61,5 mii lei, inclusiv:

- contrar prevederilor art.12 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, art.27 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarilor publici nr.158 din 04.07.2008 și Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei ***** din 03.03.2014, în rezultatul stabilirii greșite/eronate a clasei de salarizare (+5 clase), unor angajați le-au fost calculate și achitate plății salariale în sumă de 32,7 mii lei;
- contrar prevederilor art.25 din Legea privind statutul alesului local ***** din 02.02.2000, în lipsa deciziei consiliului local, cu depășirea salariului mediu lunar pe economia națională pentru anul 2018, ex-primarului i s-a acordat indemnizația unică în sumă de 10,9 mii lei;
- contrar prevederilor art.8 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355 din 23.12.2005, în lipsa deciziei consiliului local, au fost acordate premii în sumă de 7,7 mii lei, primarului;
- contrar prevederilor art.42 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, la demisia perceptorului fiscal, i s-a calculat și achitat supraplata indemnizației unice în mărime de 6,4 mii lei;
- contrar prevederilor ppt.5 din Regulamentul privind modul de calculare și plată a premiului anual personalului din unitățile bugetare pentru rezultatele activității în anul 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.811 din 11.11.2020, în lipsa deciziei consiliului, primarului i s-a calculat și achitat premiul anual în sumă 2,3 mii lei;

- contrar prevederilor pct.8 din Hotărârea Guvernului privind salarizarea funcționarilor publici nr.331 din 28.05.2012, premiul anual a fost calculat și achitat funcționarilor publici cu depășirea a 10% din salariul anual total, în sumă de 1,5 mii lei;

- contrar prevederilor art.14 și 29 din Legea privind administrația publică locală, art.33 din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003, Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355 din 23.12.2005 și statelor de personal aprobate, a fost calculat și achitat salariul contabilului-șef, funcție vacantă la momentul controlului, în baza contractelor de prestări servicii de contabil pentru perioada 04.01.2016 - 17.05.2016 și pentru perioada 18.05.2016 - 25.07.2016, astfel, contrar prevederilor art.28 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008 și ordinului Ministerului Finanțelor privind Clasificația bugetară***** din 24.12.2015, în perioada 15.02.2016 - 01.04.2016, pentru îndeplinirea funcției vacante de contabil-șef au fost contractate servicii în sumă de 6,5 mii lei cu achitarea acestora din sursele retribuirii muncii;

- contrar prevederilor art.26 și 33 din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003 și art.32 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, după 30 noiembrie primarul a emis dispoziții de redistribuire a mijloacelor bugetare;

- contrar prevederilor art.29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, art. 33 din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003, art. 6, 13, 18 și 19 din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007 și Regulamentului achizițiilor publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.148 din 14.02.2008, nu a fost asigurată utilizarea conform destinației a alocațiilor bugetare aprobate, și anume:

- au fost redistribuite mijloace bugetare în baza dispozițiilor primarului pentru întreținerea automobilului procurat în sumă de 39,0 mii lei de la o persoana fizică, în lipsa raportului de evaluare a automobilului;

- au fost utilizate pentru întreținerea automobilului surse bugetare în sumă de 125,1 mii lei, în lipsa actelor de defectare și trecute la cheltuieli în baza actelor de formă liberă;

- contrar prevederilor art.6, 13, 18 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007 și Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor ***** din 28.12.2015, în lipsa documentelor confirmative, au fost transferate mijloace financiare la 5 persoane fizice, în sumă de 125,5 mii lei și în sumă de 333,6 mii lei, în lipsa proceselor-verbale de execuție a lucrărilor și trecute la cheltuieli materiale de construcție, în lipsa documentelor justificative;

- contrar prevederilor art.6, 13, 17, 19 și 42 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Regulamentului cu privire la achizițiile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.665 din 27.05.2016 și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.285 din 23.05.1996, primăria a transferat către S.C.„Vladleogaz”S.R.L. mijloace bănești în sumă de 103,4 mii lei, în baza facturii fiscale și în lipsa documentelor justificative ce ar confirma executarea lucrărilor efectuate. Accentuează că, documentele prezentate (proces-verbal de recepție a lucrărilor) datează cu 02.12.2015;

- contrar prevederilor pct.21 din Normativele vizând numărul abonamentelor de telefoane de serviciu, faxuri, telefoane mobile pentru angajații autorităților administrației publice (cu excepția legăturii telefonice guvernamentale), aprobate prin Hotărârea Guvernului *****2 din 22.12.2005, în lipsa unui Regulament privind serviciile de telefonie mobilă, pentru serviciile menționate, autoritatea publică locală a utilizat mijloace bugetare în sumă de 62,6 mii lei, sau cu 4,1 mii lei mai mult;

Au fost stabilite iregularități asupra modului de gestionare a patrimoniului public, după cum-urmează:

- contrar prevederilor Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr.354 din 28.10.2004, Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, art.75 și 77 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 și art.3 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr.***** din 25.07.1997, consiliul local, prin decizia***** din 18.03.2019, a aprobat inițierea procedurii de licitație publică pentru imobilele cu nr. cadastrale *****și ***** cu suprafața de 161,0 m2 și, respectiv, 40,2 m2, amplasate pe terenul cu nr. cadastral*****, nefiind formate și înregistrate ca bunuri imobile;

Menționează, că decizia în cauză ***** din 18.03.2019) este parte integrală a contractului de vînzare-cumpărare a construcțiilor menționate, care au fost achiziționate de o persoană fizică, cu includerea numerelor cadastrale*****și *****

Accentuează că, bunurile achiziționate-vândute au fost formate, ulterior prin deciziile consiliului local ***** și *****din 10.06.2021.

Contrar prevederilor art.14 și 29 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, au fost constatate cazuri de înregistrare a bunurilor imobile nou formate până la emiterea deciziei de formare a acestora (teren cu nr. cadastral ***** bunuri imobile cu nr. cadastrale*****și ***** și, respectiv, teren cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 0,112 ha).

Contrar prevederilor pct.11 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului ***** din 10.02.2009 și deciziei consiliului local cu privire la inițierea procedurii de licitație publică a bunurilor imobile***** din 18.03.2019, a fost publicată vânzarea unor încăperii (bucătăriei de vară - 157,4 m2, anexa rece - 5 m2 și o construcție - 43,4 m2), fără a fi indicat prețul de expunere și condițiile de achitare a imobilelor nominalizate.

Contrar prevederilor art.29 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 și art.33 din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003, de către factorii de decizie ai primăriei n-au fost întreprinse măsurile de rigoare privind încasarea în termen a plății de arendă a patrimoniului public în sumă de 12,8 mii lei.

Contrar prevederilor art.29 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 și Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului ***** din 10.02.2009, terenurile (pășuni) proprietate publică, cu suprafața de 16,95 ha și drumurile cu suprafața de 15,03 ha (între cotele de teren) sunt utilizate în lipsa deciziei consiliului local, astfel nefiind încasate la bugetul local venituri în sumă de 24,5 mii lei.

În rezultatul inventarierii efectuate în cadrul inspectării s-au constatat lipsuri (automobil ***** în sumă de 39,0 mii lei.

Au fost stabilite bunuri neînregistrate în evidența contabilă: - un turn de apă; - un transformator de energie electrică; - o fântână; - o construcție; - părți componente a sistemului de aprovizionare cu apă a sectorului „satul nou”; - contrar prevederilor art.6, 13, 18 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.764 din 25.11.1992, Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor ***** din 28.12.2015 și Regulamentului privind reglementarea utilizării autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1404 din 30.12.2005, suplimentar, au fost constatate nereguli privind ținerea evidenței contabile, astfel, în perioada supusă inspectării: - nu a fost elaborat Regulamentul privind aprobarea numărului-limită și parcursul limită anual al autoturismelor de serviciu; -motorina în volum de 2,9 mii litri în sumă de 44,1 mii

lei, utilizată la executarea diferitor lucrări (evacuarea deșeurilor transportarea recruților, transportarea copiilor) a fost decontată în baza actelor de formă liberă, fără a fi indicată data sau persoana care a executat lucrările.

Contrar prevederilor art.6, 13, 18, 24 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloace fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.500 din 12.05.19985 și Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor ***** din 29.05.2012, în perioada supusă inspectării, Primăria nu a efectuat inventarierea integrală a bunurilor proprietate publică; a decontat bunuri (48 de puieți de molid și 52 de puieți ienupăr piramidal) în sumă totală de 25,2 mii lei, în lipsa documentelor justificative și în lipsa autorizației de casare; a casat autoturismul ***** în sumă de 45,8 mii lei; pompa în sumă de 7,2 mii lei; furtun în sumă de 6,9 mii lei; materiale de construcție în sumă de 7,2 mii lei si au fost trecute la cheltuieli în baza actelor precum că de instalare la sistemul de aprovizionare cu apă neînregistrat în evidența contabilă; nu sunt reflectate în evidența contabilă; relațiile economice privind veniturile/cheltuielile sistemului de aprovizionare cu apă; - nu a înregistrat în evidență contabilă (în anul 2017) lucrările de reparație efectuate de către Fondul de Investiții Sociale din Moldova la grădinița de copii ca grant în sumă de 553,9 mii lei; nu au fost reflectate în evidența contabilă bunurile transmise în exploatare în sumă de 799,9 mii lei.

Contrar prevederilor art.14, 29 și 78 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, au fost modificate sectoarele de drum prevăzute pentru reparație în decizia consiliului local, precum și iluminatul stradal în sumă de 110,8 mii lei, a fost efectuat în lipsa deciziei consiliului local și desfășurării achizițiilor publice.

Prin urmare, constatările menționate mai sus, au servit drept temei pentru Inspecția Financiară, de a emite Prescripția cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Primăria ***** Hâncești, ***** din 04.10.2021.

Mai mult ca atât, prin Prescripția ***** din 04.10.2021, emisă de către Inspecția Financiară, s-a acordat termen pentru a întreprinde măsuri de lichidare a iregularităților constatate, ca pe viitor de a nu comite astfel de încălcări, de a opta între mai multe soluții posibile, corespunzător scopului legii în baza căreia activează autoritatea supusă inspectării, pentru a asigura conformarea la cadrul normativ corespunzător gestionării unei instituții publice care activează în baza principiilor de autogestiune, la care au fost admise abateri în managementul financiar și deficiențe procedurale.

Reieșind din competența ce-i revine Inspecției Financiare, atribuită prin cadrul normativ în vigoare, în exercitarea dreptului conform prevederilor art.art.2 alin.(2), 3, 5, 6, 7, 8, 16, 29, 21, 53, 54, 137 din Codul administrativ, aceasta a acționat cu bună-credință și în limitele legii în verificarea utilizării conforme a mijloacelor financiare, ținând cont de specificul de activitate, cu aplicarea procedurii uniforme, astfel, prin activitatea administrativă a Inspecției, nu s-a încălcat dreptul sau libertatea entității supuse inspectării.

Consideră pârâtul că, nu poate fi reținut de către instanță susținerile reclamantului precum că, organul de inspectare a încălcat termenul de finalizare a procedurii administrative, deoarece potrivit prevederilor art.60 alin.(1) Cod administrativ, care dispune că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

Reclamantul nu a luat în considerare alin.(5) din acest articol care prevede că, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

În contextul menționat, reieșind din competența Inspecției Financiare, în funcție de riscurile evaluate, aferente activităților și volumul cuprins pentru inspectare, nu poate fi reținut de către instanță precum că, organul de inspectare a încălcat termenul de finalizare a procedurii administrative.

Astfel, potrivit prevederilor art.78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale***** din 25.07.2014, inspectarea financiară se efectuează de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Finanțelor, în baza regulamentului aprobat de către Guvern. În cadrul inspectării financiare se verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative și analize documentare efectuate în baza informațiilor privind eventuale încălcări ale legislației sau fraude în gestionarea și utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public, în calcularea profitului net al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu cota de participare a statului, precum și a dividendelor și a defalcărilor la buget ale unei părți a profitului net al acestora.

Inspectării financiare pot fi supuse: a) autoritățile/instituțiile bugetare; b) autoritățile/instituțiile publice la autogestiune și autoritățile bugetare independente - pe aspecte ale corectitudinii în utilizarea alocațiilor financiare obținute din bugetul public național, în gestionarea/utilizarea patrimoniului public, precum și pe cele privind conformarea la regulile aplicabile achizițiilor publice prevăzute de Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice; c) întreprinderile de stat/municipale, societățile comerciale în al căror capital social statul deține o cotă-parte de cel puțin 25 la sută, precum și persoanele afiliate acestora - pe aspecte ale gestionării/utilizării resurselor financiare și/sau patrimoniului public ale entităților specificate la lit.a); d) alte persoane fizice și juridice - pe aspecte ale gestionării și utilizării resurselor financiare și ale administrării patrimoniului public al entităților specificate la lit.a) și c).

Inspectarea financiară se inițiază: la solicitarea Prim-ministrului; de către ministrul finanțelor, care, prin intermediul autorității administrative responsabile din subordinea Ministerului Finanțelor, planifică inspectări financiare în funcție de riscurile evaluate, aferente activităților procesului bugetar și subiectelor menționate la alin.(3); la solicitarea Curții de Conturi.

Potrivit pct.5 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului privind organizarea activității de inspectare financiară ***** din 02.11.2010, inspectarea (controlul) financiară se desfășoară: a) conform programului de activitate elaborat pe tematici propuse de autoritățile publice și incluse în baza evaluării riscurilor, coordonate cu Ministerul Finanțelor; b) la solicitarea Aparatului Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului, Guvernului, Curții de Conturi și Ministerului Finanțelor; c) la solicitarea organelor de drept, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfășurării urmăririi penale, la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat și la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător și asociațiile obștești, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept; d) în baza solicitărilor, petițiilor și informațiilor, inclusiv parvenite de la autoritățile publice centrale și locale, privind încălcarea disciplinei financiare în activitatea entităților specificate în pct.6 al prezentului Regulament.

În cazurile menționate la lit.d) a prezentului subpunct, asupra efectuării inspectării (controlului) financiare decide Ministerul Finanțelor.

La caz, nu poate fi susținut motivul precum că, Inspecția a încălcat procedura sau și-a depășit competența la inițierea și efectuarea inspectării la Primăria s.Dancu, r-nul Hâncești.

Reclamantul, califică greșit și eronat precum că, organul de inspectare era obligat să efectueze inspectarea în exclusivitate numai asupra întrebărilor expuse prin actul (ordonanța) emis de către organul de drept (Procuratura Hâncești), deoarece, reieșind din sarcinile de executare, optimizarea, urgentarea, economisirea timpului cât și a cheltuielilor care se prevăd pentru astfel de acțiuni, și lipsa cadrelor, temei pentru care a fost inclusă și ordonanța Procuraturii Hâncești în cadrul Programului de activitate pentru sem.II al anului 2021, și acest motiv nu poate fi acceptat de către instanță, și nicidecum nu poate fi calificat ca depășire de limită a competenței a pârâtului.

Mai mult ca atât, în cazul în care, drepturile sau interesele legitime, respectiv obligațiile care formează obiectul diferitor proceduri administrative inițiate în fața aceleiași autorități publice, au la bază aceeași situație de fapt sau același temei de drept, procedurile pot fi conexate, potrivit prevederilor art.80 din Codul administrativ, chiar dacă scopul lor este diferit. Totodată, la caz, a fost prevenit și faptul că, instituția în cauză să nu fie supusă inspectării/controalelor de către organele abilitate, de mai multe ori pentru aceiași perioadă.

Explică că, prin actele emise de către Inspecția Financiară, s-a constatat că prin activitatea administrativă a factorilor de decizie ai Primăriei s.Dancu, r-nul Hâncești, s-au admis un șir de încălcări ale normelor legale. Iar, reclamantul prin cererea de chemare în judecată, nu a indicat nici un temei prin care ar repune în drepturi instituția supusă inspectării, cu restituirea la cont a mijloacelor utilizate contrar actelor normative în vigoare.

Astfel, acceptarea de către instanță a cererii de chemare în judecată în contextul solicitat ar legaliza posibilitatea de a nu întreprinde măsuri de lichidare a încălcărilor constatate privind gestionarea și utilizarea resurselor financiare publice și administrarea patrimoniului public.

Reieșind din limita controlului judecătoresc dispus prin prevederile art.225 din Codul administrativ, lipsa trimiterii la actul normativ care ar fi fost încălcat de către inspecție la emiterea prescripției contestate, neprezentarea documentelor suplimentare și concludente, care ar combate cele constatate de către Inspecția Financiară în cadrul inspectării efectuate, necalificarea temeiului și motivului concret pentru care se solicită anularea, solicită declararea inadmisibilității acțiunii.

În cadrul ședințelor judecătorești, reprezentantul pârâtului, Cebotari Viorel, împuternicit în baza procuri ***** din 15.01.2025, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, reiterându-și argumentele expuse în scris.

**Aprecierea instanței:**

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Primăria s.Dancu, ascultând explicațiile ambelor părți, studiind probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Primăria s.Dancu împotriva Inspectoratului control financiar de stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, este admisibilă, însă neîntemeiată și pasibilă de respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau

afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantă Primăria s.Dancu este destinatara actului administrativ individual defavorabil contestat și a deciziei adoptate în procedura prealabilă și respectivele acte sunt defavorabile pentru reclamanta Primăaria s.Dancu, deoarece impune anumite sarcini - înlăturarea iregularităților constatate.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamanta Primaria s.Dancu, este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în instanța de judecată a fost precedată de adresarea reclamantei Primăria s.Dancu către Inspecția finanaciară cu cerere prealabilă(f.d.24-28) prin care reclamanta a solicitat, pe cale extrajudiară, anularea deciziei defavorabile – prescripției ***** din 04.10.2021.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă *****din 29.11.2021, Inspecția finanaciară a respins cererea reclamantei(f.d.29-34).

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Acțiunea în contencios administrativ a fost depusă de reclamant la 22.12.2021, în interiorul termenului de 30 de zile de la data emiterii deciziei adoptate în procedura prealabilă *****din 29.11.2021 din 28.06.2023, ceea ce denotă respectarea prevederilor art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamanta Primăria s.Dancu este destinatara actului administrativ individual defavorabil contestat, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, lipsa dreptului vătămat, precum și alte temeiuri prevăzute de lege, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – prescripția ***** din 04.10.2021, prin care s-a prescris înlăturarea iregularităților constatate în cadrul inspecției și deciziei adoptate în procedura prealabilă – *****din 19.11.2021, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

Inspectarea financiară complexă la Primăria ***** Hîncești, pentru perioada de activitate 01.01.2016 - 01.07.2021, a fost efectuată conform Programului de activitate pentru sem.II al anului 2021, în temeiul documentelor primare și registrelor contabile prezentate benevol de către instituția supusă verificării, în rezultatul căreia au fost stabilite iregularități asupra modului de gestionare a patrimoniului public, și anume: -contrar prevederilor Legii privind finanțele publice și responsabilității bugetar fiscale***** din 25.07.2014, factorii de decizie ai primăriei n-au asigurat lichidarea integrală a iregularităților constatate în cadrul inspectării precedente, astfel nefiind încasate mijloace financiare în sumă de 18,0 mii lei; - contrar prevederilor art.25 din Legea privind calitatea în construcție ***** din 02.02.1996, art.6, 13, 17, 19 și 42 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Regulamentul cu privire la achizițiile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.665 din 27.05.2016 și Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.285 din 23.05.1996, în lipsa documentelor confirmative, Primăria a transferat mijloace financiare în sumă de 18,9 mii lei, precum că, au fost executate lucrări de supraveghere tehnică, în lipsa înregistrării lucrărilor de reparație ce ar necesita supraveghere tehnică.

Autoritatea publică pârâtă a constatat în cadrul inspecției și încălcări asupra modului de calcul și achitare a salariului angajaților, astfel, fiind admise cheltuieli neîntemeiate în sumă totală de 61,5 mii lei, inclusiv: - contrar prevederilor art.12 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, art.27 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarilor publici ***** din 04.07.2008 și Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei ***** din 03.03.2014, în rezultatul stabilirii greșite/eronate a clasei de salarizare (+5 clase), unor

angajați le-au fost calculate și achitate plății salariale în sumă de 32,7 mii lei; - contrar prevederilor art.25 din Legea privind statutul alesului local ***** din 02.02.2000, în lipsa deciziei consiliului local, cu depășirea salariului mediu lunar pe economia națională pentru anul 2018, ex-primarului i s-a acordat indemnizația unică în sumă de 10,9 mii lei; - contrar prevederilor art.8 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355 din 23.12.2005, în lipsa deciziei consiliului local, au fost acordate premii în sumă de 7,7 mii lei, primarului; - contrar prevederilor art.42 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public ***** din 04.07.2008, la demisia perceptorului fiscal, i s-a calculat și achitat supraplata indemnizației unice în mărime de 6,4 mii lei; - contrar prevederilor ppt.5 din Regulamentul privind modul de calculare și plată a premiului anual personalului din unitățile bugetare pentru rezultatele activității în anul 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.811 din 11.11.2020, în lipsa deciziei consiliului, primarului i s-a calculat și achitat premiul anual în sumă 2,3 mii lei; - contrar prevederilor pct.8 din Hotărârea Guvernului privind salarizarea funcționarilor publici nr.331 din 28.05.2012, premiul anual a fost calculat și achitat funcționarilor publici cu depășirea a 10% din salariul anual total, în sumă de 1,5 mii lei; - contrar prevederilor art.14 și 29 din Legea privind administrația publică locală, art.33 din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003, Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355 din 23.12.2005 și statelor de personal aprobate, a fost calculat și achitat salariul contabilului-șef, funcție vacantă la momentul controlului, în baza contractelor de prestări servicii de contabil pentru perioada 04.01.2016 - 17.05.2016 și pentru perioada 18.05.2016 - 25.07.2016, astfel, contrar prevederilor art.28 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008 și ordinului Ministerului Finanțelor privind Clasificația bugetară***** din 24.12.2015, în perioada 15.02.2016 - 01.04.2016, pentru îndeplinirea funcției vacante de contabil-șef au fost contractate servicii în sumă de 6,5 mii lei cu achitarea acestora din sursele retribuirii muncii; - contrar prevederilor art.26 și 33 din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003 și art.32 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, după 30 noiembrie primarul a emis dispoziții de redistribuire a mijloacelor bugetare; - contrar prevederilor art.29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, art. 33 din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003, art.6, 13, 18 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007 și Regulamentului achizițiilor publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.148 din 14.02.2008, nu a fost asigurată utilizarea conform destinației a alocațiilor bugetare aprobate, și anume: - au fost redistribuite mijloace bugetare în baza dispozițiilor primarului pentru întreținerea automobilului procurat în sumă de 39,0 mii lei de la o persoana fizică, în lipsa raportului de evaluare a automobilului; - au fost utilizate pentru întreținerea automobilului surse bugetare în sumă de 125,1 mii lei, în lipsa actelor de defectare și trecute la cheltuieli în baza actelor de formă liberă; - contrar prevederilor art.6, 13, 18 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007 și Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor ***** din 28.12.2015, în lipsa documentelor confirmative, au fost transferate mijloace financiare la 5 persoane fizice, în sumă de 125,5 mii lei și în sumă de 333,6 mii lei, în lipsa proceselor-verbale de execuție a lucrărilor și trecute la cheltuieli materiale de construcție, în lipsa documentelor justificative; - contrar prevederilor art.6, 13, 17, 19 și 42 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Regulamentului cu privire la achizițiile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.665 din 27.05.2016 și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.285 din 23.05.1996, primăria a transferat către S.C.„Vladleogaz”S.R.L.

mijloace bănești în sumă de 103,4 mii lei, în baza facturii fiscale și în lipsa documentelor justificative ce ar confirma executarea lucrărilor efectuate. Accentuează că, documentele prezentate (proces-verbal de recepție a lucrărilor) datează cu 02.12.2015; - contrar prevederilor pct.21 din Normativele vizând numărul abonamentelor de telefoane de serviciu, faxuri, telefoane mobile pentru angajații autorităților administrației publice (cu excepția legăturii telefonice guvernamentale), aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1362 din 22.12.2005, în lipsa unui Regulament privind serviciile de telefonie mobilă, pentru serviciile menționate, autoritatea publică locală a utilizat mijloace bugetare în sumă de 62,6 mii lei, sau cu 4,1 mii lei mai mult;

Inspecția financiară la fel, stabilit în cadrul inspecției iregularități asupra modului de gestionare a patrimoniului public, după cum-urmează: - contrar prevederilor Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr.354 din 28.10.2004, Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, art.75 și 77 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 și art.3 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr.***** din 25.07.1997, consiliul local, prin decizia***** din 18.03.2019, a aprobat inițierea procedurii de licitație publică pentru imobilele cu nr.cadastrale *****și ***** cu suprafața de 161,0 m2 și, respectiv, 40,2 m2, amplasate pe terenul cu nr. cadastral*****, nefiind formate și înregistrate ca bunuri imobile; - contrar prevederilor art.14 și 29 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, au fost constatate cazuri de înregistrare a bunurilor imobile nou formate până la emiterea deciziei de formare a acestora (teren cu nr. cadastral ***** bunuri imobile cu nr. cadastrale*****și ***** și, respectiv, teren cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 0,112 ha); - contrar prevederilor pct.11 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului ***** din 10.02.2009 și deciziei consiliului local cu privire la inițierea procedurii de licitație publică a bunurilor imobile***** din 18.03.2019, a fost publicată vânzarea unor încăperii (bucătăriei de vară - 157,4 m2, anexa rece - 5 m2 și o construcție - 43,4 m2), fără a fi indicat prețul de expunere și condițiile de achitare a imobilelor nominalizate; - contrar prevederilor art.29 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 și art.33 din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003, de către factorii de decizie ai primăriei n-au fost întreprinse măsurile de rigoare privind încasarea în termen a plății de arendă a patrimoniului public în sumă de 12,8 mii lei; - contrar prevederilor art.29 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 și Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.136 din 10.02.2009, terenurile (pășuni) proprietate publică, cu suprafața de 16,95 ha și drumurile cu suprafața de 15,03 ha (între cotele de teren) sunt utilizate în lipsa deciziei consiliului local, astfel nefiind încasate la bugetul local venituri în sumă de 24,5 mii lei; - în rezultatul inventarierii efectuate în cadrul inspectării s-au constatat lipsuri (automobil ***** în sumă de 39,0 mii lei.

Au fost stabilite bunuri neînregistrate în evidența contabilă: - un turn de apă; - un transformator de energie electrică; - o fântână; - o construcție; - părți componente a sistemului de aprovizionare cu apă a sectorului „satul nou”; - contrar prevederilor art.6, 13, 18 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.764 din 25.11.1992, Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor ***** din 28.12.2015 și Regulamentului privind reglementarea utilizării autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1404 din 30.12.2005, suplimentar, au fost constatate nereguli privind ținerea evidenței contabile, astfel, în perioada supusă inspectării: - nu a fost elaborat Regulamentul privind aprobarea numărului-limită și parcursul

limită anual al autoturismelor de serviciu; -motorina în volum de 2,9 mii litri în sumă de 44,1 mii lei, utilizată la executarea diferitor lucrări (evacuarea deșeurilor transportarea recruților, transportarea copiilor) a fost decontată în baza actelor de formă liberă, fără a fi indicată data sau persoana care a executat lucrările.

Contrar prevederilor art.6, 13, 18, 24 și 19 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloace fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.500 din 12.05.19985 și Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor ***** din 29.05.2012, în perioada supusă inspectării, Primăria nu a efectuat inventarierea integrală a bunurilor proprietate publică; a decontat bunuri (48 de puieți de molid și 52 de puieți ienupăr piramidal) în sumă totală de 25,2 mii lei, în lipsa documentelor justificative și în lipsa autorizației de casare; a casat autoturismul ***** în sumă de 45,8 mii lei; pompa în sumă de 7,2 mii lei; furtun în sumă de 6,9 mii lei; materiale de construcție în sumă de 7,2 mii lei si au fost trecute la cheltuieli în baza actelor precum că de instalare la sistemul de aprovizionare cu apă neînregistrat în evidența contabilă; nu sunt reflectate în evidența contabilă; relațiile economice privind veniturile/cheltuielile sistemului de aprovizionare cu apă; - nu a înregistrat în evidență contabilă (în anul 2017) lucrările de reparație efectuate de către Fondul de Investiții Sociale din Moldova la grădinița de copii ca grant în sumă de 553,9 mii lei; nu au fost reflectate în evidența contabilă bunurile transmise în exploatare în sumă de 799,9 mii lei.

Contrar prevederilor art.14, 29 și 78 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, au fost modificate sectoarele de drum prevăzute pentru reparație în decizia consiliului local, precum și iluminatul stradal în sumă de 110,8 mii lei, a fost efectuat în lipsa deciziei consiliului local și desfășurării achizițiilor publice.

Instanța de judecată observă că toate încălcările substanțiale constate de către autoritatea publică pârâtă în cadrul inspectării nu sunt contestate de către reclamant prin prisma ilegalității în fond a acestora, reclamanta invocând doar ilegalitatea formală(încălcări procedurale) a actului contestat.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că activitatea administrativă realizată de către autoritatea publică pârâtă, care s-a finalizat cu emiterea actelor defavorabile contestate, este conformă legii și temei legal de anulare a acestora nu există.

Pretinsele încălcări procedurale nu ating nivelul minin pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temei de ilegalitate a actului contestat. Actele contestate corespund criteriilor obligatorii impuse de legiuitor, sunt motivate în fapt și în drept, sunt bazate pe o stare de fapt cercetată minuțios în cadrul inspecției și identifică în mod cert toate încălcările depistate, ceea ce condiționează legalitatea acestora.

În acest sens se impune a fi specificat că, în conformitate cu prevederile art.16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art.137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite

numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția administrației, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Potrivit art.225 alin.(2) Cod administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanțele de judecată nu doar verifică legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar. Prin dreptul discreționar al autorității publice se subînțelege puterea de care dispune autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul adoptării lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele faptice stabilite, instanța judecătorească a ajuns la concluzia fermă că, măsurile întreprinse de către autoritatea publică pârâtă – Inspecția financiară(ulterior, redenumită Inspectoratul control financiar de stat) privind constatarea iregularităților depistate în cadrul inspectării financiare a activității Primăriei s.Dancu, au fost dispuse conform prevederilor legale și actul defavorabil contestat este emis cu respectarea principiului legalității(art.21 Cod administartiv), deoarece autoritatea emitentă a deciziei defavorabile reclamantei Prima s.Dancu și-a exercitat dreptul său discreționar fără greșeli discreționare, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului său discreționar și și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse de către reclamant referitor la acțiunile/inacțiunile autorității publice pârâte, instanța de judecată conchide asupra legalității actelor contestate.

Argumentele reclamantei nu pot fi reținute de către instanța de judecată ca temei de ilegalitate a actelor defavorabile contestate, deoarece reclamanta interpretează *lato sensu* normele pe cale le consideră relevante. Iar scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, după cum s-a invocat și *supra*, este prestabilit de legiuitor și presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, ordonarea activităţii autorităţilor publice. Respectiv, ca acțiunea în contencios administrativ promovată de reclamant să fie pasibilă de admis, reclamantul urma să identifice pretinse ilegalități și/sau abuzuri admise de către pârât la emiterea actului contestat, ceea ce nu s-a identificat în speță. Or, actele și activitatea administrativă desfășurată de către autoritatea publică pârâtă este conformă principiului legalității(art.21 Cod administrativ), nefiind identificat de către instanța de judecată nici un abuz din partea autorității publice pârâte în desfășurarea activității administrative care s-a finalizat cu emiterea actului defavorabil contestat de reclamant. Prin urmare, acțiunea

reclamantei privind anularea actului administrativ defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă urmează a fi respinsă, deoarece actul defavorabil este legal. Legalitatea actului administrativ defavorabil, condiționează respingerea acțiunii și în partea anulării deciziei adoptate în proicedură prealabilă ca act subsecvent.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.f), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acţiunea în contencios administrativ a reclamantei Primăria s.Dancu împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil – prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare efectuate la Primăria satului Dancu, rnl Hîncești ***** din 04.10.2021 și a deciziei adoptate în procedura prealabilă – deciziei *****din 19.11.2021, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia